

**Het Verband tussen Christelijke Overtuiging en Erkenning voor
Slachtoffers van Seksuele Misdriften**

Hendrika Heidstra

Studentnummer: S3602435

Afdeling Psychologie, Rijksuniversiteit Groningen

PSB3A-BT15: Bachelor These

Supervisor: Dr. Coby Gerlsma

Tweede beoordelaar: Dr. Pierre Cavalini

In samenwerking met: Bregje Datema, Tess van den Dungen, Suzan

Holweg, Karla Ruizendaal, en Henriëtte van der Klis.

25 april 2023

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Een scriptie is een proeve van bekwaamheid voor studenten. De goedkeuring van de scriptie is het bewijs dat de student over voldoende onderzoeks- en rapportagevaardigheden beschikt om af te studeren, maar biedt geen garantie voor de kwaliteit van het onderzoek en de resultaten van het onderzoek als zodanig, en de scriptie is daarom niet per se geschikt als academische bron om naar te verwijzen. Als u meer wilt weten over het in deze scriptie besproken onderzoek en de daarop gebaseerde publicaties waarnaar u zou kunnen verwijzen, neem dan contact op met de genoemde begeleider.

The Link Between Christian Beliefs and Recognition for Victims of Sexual Crimes

Abstract

Previous research suggests that rape victims are often blamed for their abuse and that 'Just World beliefs' (JWB), 'Rape Myth Acceptance' (RMA), and having a Christian belief are predictors for this. This current study will examine whether there is a positive interaction between Christian beliefs and the recognition of victims of rape. A convenience sample (N=205) answered questions about victim recognition through a vignette method after reading one of the seven scenarios. Data suggest that there was a significant difference between the mean scores of participants with Christian beliefs and atheists on JWB, RMA, and recognition. In addition, the extent to which 'centrality of religiosity' (CRS), RMA and JWB are correlated was tested. Among all participants, a weak negative correlation was found between CRS and JWB, and a weak positive correlation was found between CRS and RMA. Among the Christian participant (N=101) despite expectation, a relatively weak negative correlation was found between CRS and JWB and no significant association between CRS and RMA. Finally, we examined the best predictor of victim recognition. Among all participants, RMA was found to be a significant negative predictor of recognition. Within Christian participants, RMA was found to be a significant negative predictor and CRS a significant positive predictor. Practical and theoretical implications are discussed

Trefwoorden: victim blaming, christian belief, just world beliefs, rape myth acceptance, sexual crimes

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Samenvatting

Eerder onderzoek suggereert dat slachtoffers van verkrachting vaak zelf de schuld toegewezen krijgen voor hun misbruik en dat 'Just World beliefs' (JWB), 'Rape Myth Acceptance' (RMA) en het hebben van een christelijke overtuiging hier voorspellers van zijn. In dit huidige onderzoek zal onderzocht worden of er een positieve samenhang bestaat tussen een christelijke overtuiging en erkenning voor slachtoffers van verkrachting. Een gelegenheidssteekproef (N=205) heeft door middel van een vignettenmethode na het lezen van één van de zeven scenario's vragen beantwoord over erkenning voor het slachtoffer. Data suggereert dat er een significant verschil tussen de gemiddelde scores van deelnemers met een christelijke overtuiging en atheïsten wat betreft JWB, RMA en erkenning. Daarnaast werd getoetst in hoeverre centraliteit van religiositeit (CRS), RMA en JWB onderling samenhangen. Onder alle deelnemers is er een zwak negatief verband gevonden tussen CRS en JWB en een zwak positief verband gevonden tussen CRS en RMA. Onder de christelijke deelnemer (N=101) ondanks verwachting een relatief zwak negatief verband gevonden tussen CRS en JWB en geen significant verband tussen CRS en RMA. Tot slot is onderzocht wat de beste voorspeller is van erkenning voor slachtoffers. Onder alle deelnemers bleek RMA een significant negatieve voorspeller te zijn van erkenning. Onder de christelijke deelnemers bleek RMA een significant negatieve voorspeller en CRS een significante positieve voorspeller. Praktische en theoretische implicaties worden besproken

Trefwoorden: victim blaming, christelijke overtuiging, just world beliefs, rape myth acceptance, seksuele misdrijven

Het verband tussen christelijke overtuiging en erkenning voor slachtoffers van seksuele misdrijven

De voorstelling van Medusa als schurk in de Griekse mythe is een machtsgreep van het patriarchaat om een oordeel over vrouwen als seksueel gevaarlijke en bedrieglijke wezens te rechtvaardigen, aldus Samantha Diaz (2021). Medusa is de mooiste priesteres in de tempel van Athena en de god Poseidon zoekt toenadering tot haar. Na vele afwijzingen van haar kant wordt ze verkracht om vervolgens gestraft te worden door Athena, de godin van onder andere de maagdelijkheid. Athena verandert Medusa's haren in slangen, waardoor iedereen die Medusa aankijkt onmiddellijk versteent. Ze wordt uiteindelijk verslagen door de held Perseus. Zo is Medusa eeuwenlang negatief afgebeeld. Een omslag in deze karakterschets vond plaats aan het einde van de negentiende eeuw met de opkomst van de emancipatie. Door deze verandering kreeg de *femme fatale* een andere plek in de samenleving (Baumbach, 2015). Dit verhaal toont dat 'rape victim blaming', waarbij de schuld van verkrachting bij slachtoffers wordt gelegd, in religieuze vertellingen al dateert uit de oudheid. Medusa, een veroordeeld slachtoffer, werd het boegbeeld voor de '#metoo-beweging' en werd onder andere afgebeeld door Judy Takács in zijn werk #me(dusa)too (Takács, 2018).

Seksueel grensoverschrijdend gedrag is gedrag waarbij de grenzen van het slachtoffer door seksuele handelingen overschreden worden middels seksuele mishandeling en intimidatie, misbruik, aanranding en verkrachting (Rutgers et al., 2017). De definitie van slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag is een sociaal construct. Erkenning voor slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt namelijk niet alleen bepaald door kenmerken van het slachtoffer of de dader, maar ook door de subjectieve mening van de observeerder over het slachtoffer.

De mening van de waarnemer over slachtoffers wordt gebaseerd op de sociale context en motieven van de dader en het slachtoffer (Bosma et al., 2018). Deze mening is volgens Bosma et al. (2018) bepalend voor de vraag in hoeverre het slachtoffer erkenning krijgt of juist zelf beschuldigd wordt. Het onderzoek van Christie (1986) beschrijft welke slachtoffers de meeste erkenning krijgen en wie daarom de 'ideale slachtoffers' zijn. Een dergelijk slachtoffer is zwak, bezig met een goed project en kan wat betreft de misdaad niet verweten worden. Daarnaast wordt het 'ideale slachtoffer' ook als zodanig gezien wanneer de dader groot en slecht is en het slachtoffer de dader niet kent. 'Niet-ideale

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

slachtoffers' worden over het algemeen dus sneller zelf beschuldigd, hetgeen door Ryan (1971) 'victim blaming' wordt genoemd. 'Victim blaming' kan leiden tot secundaire victimisatie. Dit houdt in dat het slachtoffer opnieuw slachtoffer wordt omdat hij of zij niet door anderen gehoord of respectvol behandeld wordt (Elbers & Becx, 2020). 'Victim blaming' en erkenning voor slachtoffers van verkrachting vormen de centrale onderwerpen van deze scriptie. Zoals hieronder blijkt, zijn verschillende theorieën en een christelijke overtuiging mogelijke voorspellers hiervan.

Victim blaming

De mate waarin er sprake van 'victim blaming' is, kan worden verklaard door meerdere factoren. Onderzoek toont aan dat attributies van schuld worden gedaan op basis van enkele factoren, waaronder gedragingen (Davies et al., 2009; Howard, 1984). Een voorbeeld hiervan is het gebruik van alcohol. Richardson en Campbell (1982) lieten deelnemers beoordelen in hoeverre slachtoffer en dader verantwoordelijk waren voor de verkrachting. Wanneer het slachtoffer gedronken had, werd meer schuld toegewezen aan het slachtoffer. Wanneer de dader echter gedronken had, werd deze minder schuldig bevonden aan de misdaad. Latere onderzoeken ondersteunen deze bevindingen (Simms et al., 2007; Wild, Graham & Rehm, 1998). Kleding is een ander voorbeeld dat volgens onderzoek invloed heeft op de mate waarin het slachtoffer zelf beschuldigd wordt. Onderzoek toont bijvoorbeeld aan dat er meer sprake is van 'victim blaming' naarmate de lengte van de rok korter is (Workman & Orr, 1996) en wanneer de kleur van de kleding rood is (Brown et al., 2022).

Naast gedragingen vormt karakter een andere factor op basis waarvan 'victim blaming' verklaard kan worden (Davies et al., 2009; Howard, 1984). Dit betreft relatief stabiele factoren. Een voorbeeld hiervan is seksuele oriëntatie. In een onderzoek lieten Davies et al. (2008) deelnemers beoordelen hoeveel schuld het slachtoffer had, waaruit bleek dat geaardheid van vrouwelijke slachtoffers geen verschil maakte in attributie van schuld. In het geval van mannelijke slachtoffers was er daarentegen meer sprake van 'victim blaming' bij homoseksuele dan bij heteroseksuele mannen (Davies et al. 2008). Onderzoek van Howard (1984) toont bovendien aan dat vrouwelijke slachtoffers van verkrachting over het algemeen meer gesteund worden dan mannelijke, wat bevestigd is door verder onderzoek (Davies et al., 2008; Davies & Roggers, 2006). Tevens, liet Howard (1984) de deelnemers slachtoffers op videobeelden beoordelen. Dit toonde een sterkere neiging tot 'victim

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

blaming' wanneer iemand zich niet naar de gendernorm gedraagt, bijvoorbeeld een vrouw die zich meer masculien gedraagt en een man die zich meer feminien gedraagt.

Just World Belief

Een tweede voorspeller van 'victim blaming' is het zogenoemde 'Just World Belief' (JWB). Deze theorie (Lerner, 1980) houdt in dat mensen geloven dat de wereld eerlijk, rechtvaardig en consistent is. Volgens dit concept krijgt iedereen dus wat hij of zij verdient en verdient wat hij of zij krijgt (Dalbert, 1999; Fetchenhauer et al., 2005; Lipkus, Dalbert, & Siegler, 1996; Reich & Wang, 2015). Met andere woorden, goede mensen 'horen' goede dingen te ontvangen. Wanneer een 'goed' persoon toch slachtoffer van een misdaad wordt, ontstaat cognitieve dissonantie (Festinger, 1957). Deze cognitieve dissonantie kan volgens Lodewijkx et al. (2021) op drie manieren worden opgelost. Dit betreft ten eerste herstel van gerechtigheid, bijvoorbeeld door de dader te straffen. Een tweede optie is ontkenning of bagatellisering van het onrecht, bijvoorbeeld door middel van 'victim blaming'. Een derde mogelijkheid is het onrecht draagbaar maken om mee te leven, bijvoorbeeld door bagatellisering van het slachtofferschap. Herstel van gerechtigheid is vaak niet mogelijk, dus is de reactie vaak dat men het slachtofferschap bagatelliseert, ontkent of tenietdoet om de bedreiging van iemands JWB te minimaliseren. Op deze manier wordt voorkomen dat iemand onrecht ervaart (Hayes et al., 2013).

Landstörn et al. (2015) beargumenteren op basis van een onderzoek waarbij deelnemers scenario's beoordeelden dat JWB een voorspeller is van 'victim blaming'. Ze lieten tweehonderd deelnemers bij verschillende situaties aangeven wat de mate van schuld was van zowel het slachtoffer als de dader. Deelnemers beoordeelden situaties met verschillende soorten seksueel misbruik. Er werd tevens gekeken wat het verschil in beoordeling was als het slachtoffer eerst met de dader had geflirt. Dit onderzoek ondersteunt het idee dat JWB een voorspeller is van schuldattributie.

Rape Myth Acceptance

De tweede theorie die een andere belangrijke voorspeller van 'victim blaming' weergeeft, is de zogenoemde Rape Myth Acceptance (RMA). Het gaat hier om de acceptatie van vooroordelen, stereotypen of onjuiste opvattingen over verkrachting, slachtoffers en verkrachters (Burt, 1980). Mensen die hoog op RMA scoren, zijn geneigd de schuld bij het slachtoffer te leggen ('als je dat

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

draagt, kom je in de problemen') of de dader van een excuus te voorzien ('het slachtoffer daagde de dader uit'; Burt, 1980; Payne et al., 1999). Ook laat verder onderzoek zien dat een hoge mate van RMA een voorspeller is van 'victim blaming' (Lambert & Rachel, 2000). Op een specifiekere niveau suggereert onderzoek van Ben-David en Schneider (2005) dat RMA op drie manieren bijdraagt aan 'victim blaming': 'victim masochism' (vrouwen vinden het leuk om verkracht te worden), 'victim precipitation' (vrouwen zijn verantwoordelijk voor hun slachtofferschap) en 'victim fabrication' (vrouwen liegen dat ze verkracht zijn). Onderzoek van Nyúl en Kende (2021) ondersteunt bovendien eerder onderzoek (Hafer, 2000; Vonderhaar & Carmody, 2015) dat aantoonde dat een hogere mate van JWB leidt tot meer acceptatie van verkrachtingsmythes.

Christelijke overtuiging en 'victim blaming'

Volgens Rubin en Peplau (1973) bestaat er een verband tussen een christelijke overtuiging en het geloof in een rechtvaardige wereld. Dit onderzochten ze door middel van een onderzoek onder studenten waarbij ze enerzijds keken naar het verband tussen JWB en frequentie van kerkgang en anderzijds naar het verband tussen JWB en het geloof in een actieve God. Verder onderzoek (Rubin & Peplau, 1975) suggereert dat JWB wordt gestimuleerd door religies zoals het jodendom en het christendom. Mirels en Garrett (1971) ontwikkelden een schaal waarbij gemeten kon worden hoe sterk deelnemers het eens waren met de protestantse zedenleer. Lerner (1973) toonde in zijn onderzoek aan dat er een correlatie is tussen deze schaal en JWB. De Bijbel illustreert zelf immers ook het geloof in een rechtvaardige wereld in citaten als: "Want wie zal u kwaad doen als u zich volledig inzet voor het goede" (Herziene Statenvertaling, 2017, 1 Petrus 3:13) en "Zie, God zal de oprechte niet verwerpen, en Hij grijpt de kwaaddoeners niet bij de hand" (Herziene Statenvertaling, 2017, Job 8:20).

Daarnaast suggereert onderzoek dat een christelijke overtuiging positief correleert met RMA (Barnett et al., 2018; Prina & Schatz-Stevens, 2020). Volgens onderzoek van Moon en Regers (2014) is de acceptatie van verkrachtingsmythes terug te vinden in adviesboeken over daten voor christelijke vrouwen. Volgens hen insinueren deze boeken dat vrouwen door hun kleding en handelen mannen aanzetten tot seksuele handelingen. Bovendien vertellen dit soort boeken dat vrouwen seksueel geweld moeten verwachten en accepteren als normaal onderdeel van het leven, aldus Klement en Sagarin (2016). De overtuiging dat vrouwen zelf verantwoordelijk zijn voor de afweer van ongewenste

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

seksuele handelingen en het idee dat de waarde van vrouwen afhankelijk is van hun seksuele ervaringen, is volgens Klement en Sagarin (2016) problematisch omdat het kan leiden tot ‘victim blaming’.

Onderzoek naar de christelijke overtuiging heeft zich voornamelijk gefocust op de relatie tussen christelijke overtuiging enerzijds en JWB en RMA anderzijds (Rubin & Peplau, 1973; Barnett et al., 2018; Prina & Schatz-Stevens, 2020). Daarnaast is er vooral gekeken naar specifieke stromingen binnen het christendom, bijvoorbeeld in het onderzoek van Lerner (1973) naar de protestantse zedenleer. Er is recent echter weinig onderzoek gedaan naar de samenhang tussen de christelijke overtuiging en theorieën als de RMA en JWB. Voorgaand onderzoek heeft zich gericht op ‘victim blaming’, maar er is nog weinig onderzoek gedaan naar de relatie tussen een christelijke overtuiging en erkenning voor slachtoffers van verkrachting. Dit onderzoek zal bijdragen aan de reeds bestaande kennis en probeert dit gat te vullen. Resultaten van dit onderzoek kunnen mogelijk bewustzijn voor het gebrek aan erkenning creëren en secundaire victimisatie voorkomen.

Kortom, bovenstaande onderzoeken suggereren dat mensen met een christelijke overtuiging sterker geloven in een ‘just world’ en ‘rape myths’. Op basis hiervan zou men kunnen vermoeden dat mensen met een christelijke overtuiging eerder geneigd zijn tot ‘victim blaming’ dan mensen zonder christelijke overtuiging en dat ze minder erkenning geven aan slachtoffers. Daarom wordt in dit onderzoek onderzocht of deelnemers met een christelijke overtuiging gemiddeld hoger scoren op JWB en RMA en dientengevolge minder erkenning geven aan slachtoffers dan atheïsten. Ten tweede zal er getoetst worden of er een verband bestaat tussen religiositeit, RMA, JWB en erkenning voor het slachtoffer. Tot slot zal bepaald worden wat de beste voorspeller is van erkenning.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Methode

Onderzoeksdeelnemers

Een gelegenheid onderzoeksgroep van 205 deelnemers verdeeld over de 7 vignetten was verkregen via een link die de onderzoekers verspreidden. Deelname aan het onderzoek was vrijwillig en deelnemers ontvingen geen beloning voor hun deelname. Het onderzoek is goedgekeurd door de Ethische Commissie met de EC-code: PSY-2223-S-0124. De onderzoeksgroep bestond voor 71.2% uit vrouwen. Respondenten varieerden in leeftijd van 18 tot 86 jaar, met een gemiddelde leeftijd van 33 jaar (SD=16). 202 deelnemers waren Nederlands (98,5%). Van de deelnemers heeft 0.5% een PhD behaald, 12.2% een HBO of WO Master, 33.7% een HBO of WO Bachelor, 18.5% een MBO, 17.6% een VWO, 11.7% een HAVO, 4.9% een VMBO, 2% basisonderwijs. In het onderzoek was 30.7% atheïst (N = 63), 49.3% had een christelijke overtuiging (N = 101) en 20% (N = 33) had een andere overtuiging.

Procedure

Alle deelnemers werd gevraagd een online vragenlijst in te vullen. Het invullen van de vragenlijst duurde ongeveer vijftien minuten. Eerst werd er gevraagd naar de leeftijd, om ervoor te zorgen dat enkel deelnemers van achttien jaar of ouder mee zouden doen aan het onderzoek. Daarna werden alle deelnemers gevraagd een aantal demografische vragen te beantwoorden. Vervolgens werden deelnemers random toegewezen aan een van de zeven vignetten. De vignetten beschreven een scenario van een fictief zedendelict, inclusief een fragment van een slachtofferverklaring gegeven door het slachtoffer.

In het 'ideale slachtoffer vignet' is een slachtoffer beschreven die zo goed mogelijk heeft voldaan aan de kenmerken van Christie (1986) om op deze manier de compleetste en legitieme status van een slachtoffer te krijgen. Dit vignet gaat over een vrouwelijk slachtoffer dat aan het eind van de middag, nadat ze vrijwilligerswerk heeft gedaan, onderweg naar huis is. Onderweg wordt ze door een onbekende man onder bedreiging van een mes verkracht. Het slachtoffer geeft vervolgens een verklaring waarin ze vertelt wat de gevolgen zijn van deze misdrijf. Ze vertelt dat ze hoopt dat ze de gebeurtenis en de gevolgen daarvan in de toekomst een plek kan geven. Op de plaats delict werden spullen gevonden die overeenkwamen met het verhaal van het slachtoffer. In het fragment uit de

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

slachtofferverklaring is te lezen dat het slachtoffer erg emotioneel was en dat het delict veel invloed had op het leven van het slachtoffer (zie bijlage 1 voor alle vignetten). De overige vignetten verschilden wat betreft geslacht van het slachtoffer, of het slachtoffer wel of niet alcohol had geconsumeerd, of het slachtoffer online had afgesproken of in een café de dader tegenkwam, de kleur van de kleding gedragen door het slachtoffer en of de vrouw van haar vrijwilligerswerk kwam of van haar werk als raamprostitutiee.

Na het lezen van het vignet hebben de onderzoekdeelnemers vragen beantwoord over de mate waarin ze empathie, sociale erkenning en respect voor het slachtoffer voelden. Daarbij hebben de deelnemers onder andere beoordeeld hoeveel financiële compensatie ze het slachtoffer zouden geven. Vervolgens werd deelnemers gevraagd de Nederlandse versies van de MC Social Desirability Scale (Mally & Van Kenhove, 2004), the Illinois Rape Myth Scale (Depraetere et al., 2020) en Beliefs in a Just World Scale (Lodewijckx et al., 2005) en Religiosity (Huber & Huber, 2012) in te vullen.

Materiaal

Demografische informatie

De deelnemers werden gevraagd naar een aantal demografische gegevens, namelijk: leeftijd, geslacht, hoogst behaalde opleiding, nationaliteit en religieuze overtuiging.

Vignetten

Er is gebruikgemaakt van zeven vignetten, waarin kenmerken van het delict en het slachtoffer werden gemanipuleerd. Afgezien van het gemanipuleerde delict en kenmerken van het slachtoffer was de inhoud van alle vignetten identiek. De dader was in ieder vignet een man. In de vignetten werd een mediabericht aangeboden met daarin een delictsbeschrijving en een fragment van de verklaring die het slachtoffer ter terechtzitting aflegde in het kader van het spreekrecht. De beschrijving van het slachtoffer en de dader in het vignet zijn gedeeltelijk gebaseerd op Bosma et al. (2018) en Christie's 'ideale slachtoffer' (1986). Het slachtoffer is: zwak, vrouw, bezig met een eervol project, de dader is groot en slecht, het slachtoffer liep op een plek die niet als risicovol kan worden aangemerkt en er was geen relatie tussen de dader en het slachtoffer.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Erkenning Slachtofferschap

De mate van erkenning voor slachtoffers werd gemeten met twee zelf geconstrueerde indices, namelijk een vragenlijst met elf items, en een single-item maat voor financiële vergoeding. In de vragenlijst werd de deelnemers gevraagd naar hun gedachten en gevoelens richting het slachtoffer dat werd beschreven in de vignetten. Een aantal van de vragen zijn afgeleid van een vragenlijst voor sociale erkenning, ontwikkeld door Maercker en Müller (2004). Deze vragenlijst bevat zestien stellingen, verdeeld over drie categorieën: (h)erkenning, ‘*general disapproval*’ en ‘*family disapproval*’. Deelnemers gaven antwoord op een 6-puntsschaal (0 = helemaal niet mee eens; 5 = helemaal mee eens). Voorbeelden van vragen afgeleid uit deze vragenlijst zijn: “Ik kan me voorstellen wat het slachtoffer heeft doorgemaakt” en “Ik voel mee met het slachtoffer”. De vragenlijst voor sociale erkenning die is gebruikt is niet gevalideerd in de Nederlandse populatie. De interne consistentie van deze geconstrueerde maat voor ‘erkenning’ was in het huidige onderzoek goed met Cronbach’s alfa = 0.75.

De tweede index waarmee erkenning voor slachtoffers werd gemeten was de single-item maat ‘financiële erkenning’: “*Hoeveel schadevergoeding zou het slachtoffer moeten krijgen, gezien het incident en de omstandigheden?*”. Deelnemers konden een antwoord tussen de 0 en 35.000 euro geven. Dit bedrag is in overeenstemming met het bedrag wat Schadefonds Geweldsmisdrijven kan uitkeren per geval.

Rape Myth Acceptance

In het huidige onderzoek is de Nederlandse vertaling (Depraetere et al., 2020) van de Illinois Rape Myth Acceptance Scale - Short Form gebruikt (Payne et al., 1999). De mate waarin deelnemers mythes over verkrachting aanvaarden, werd gemeten met de ‘Rape Myth Acceptance Scale’, bestaande uit 17 items. Deelnemers gaven antwoord op een 5-puntsschaal (1 = helemaal niet mee eens; 5 = helemaal mee eens). Voorbeelditems zijn: “Als de verkrachter geen wapen heeft, kun je het niet echt verkrachting noemen.” en “Beschuldigingen van verkrachting worden vaak gebruikt als wraakactie tegenover mannen.”. In het huidige onderzoek was de interne consistentie van deze geconstrueerde maat voor ‘aanvaarding van verkrachtingsmythes’ goed met Cronbach’s alfa = 0.83.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Just World Beliefs

De mate waarin deelnemers geloven in het bestaan van een rechtvaardige wereld werd gemeten met de vertaalde versie (Lodewijx et al., 2005) van Lipkus' van de 'General Beliefs in a Just World-schaal' (Lipkus, 1991; GBJW-schaal), bestaande uit 8 items. Deelnemers konden antwoorden op een 7-puntsschaal (1 = sterk mee eens; 7 = sterk mee oneens). Voorbeelditems zijn: "Ik heb het gevoel dat ik krijg waar ik recht op heb in het leven." en "Ik heb het gevoel dat het door mijzelf komt wanneer het mij tegenzit.". In het huidige onderzoek was de interne consistentie voldoende met Cronbach's alfa = 0.70.

Centraliteit van Religiositeit

De mate waarin religie van belang is, centraal staat en het belang van religieuze elementen voor iemands persoonlijkheid werd gemeten aan de hand van een (eigen) vertaling van de 'Centrality of Religiosity Scale (CRS; Huber & Huber, 2012)', bestaande uit een korte versie van 10 items. Deelnemers konden antwoorden met objectieve frequenties van gebed (persoonlijk en verplicht), objectieve frequenties van deelname aan religieuze diensten en twee 5-punts schalen (1 = nooit, 5 = erg vaak; 1 = helemaal niet, 5 = heel erg). Voorbeelditems zijn: "Hoe vaak neem je deel aan religieuze diensten?" en "Hoe geïnteresseerd ben je in het meer leren over religieuze onderwerpen?". De interne consistentie was uitstekend met Cronbach's alfa = 0.96.

Overige gemeten variabelen.

In het volledige onderzoek hebben deelnemers ook de Nederlandse versie van de 'mc Social Desirability Scale' (Mally & van Kenhove, 2004) ingevuld. Deze vragenlijst is niet meegenomen in dit onderzoek.

Analyses

Voor de analyses is gebruikgemaakt van het programma SPSS (versie 27). De dataset is eerst visueel gescreend op ontbrekende gegevens en opmerkelijke respondenten en daarna zijn van alle variabelen frequentieverdelingen uitgedraaid om te controleren dat er geen fouten meer in de dataset staan. Voor de aspecten zijn de gemiddelden berekend en andere indices voor de spreiding, scheefheid, gepiektheid en is Cronbach's alfa berekend.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden zijn er verschillende soorten statistische analyses uitgevoerd. Voor het kijken of er een significant verschil is tussen deelnemers met een christelijke overtuiging en atheïsten wat betreft JWB en RMA is er een T-test gebruikt. Tussen alle andere variabelen zijn eerst de Pearsons Correlaties berekend en voor het totale model zijn multipiele regressieanalyses uitgevoerd.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Resultaten

Voordat het mogelijk was om statistische analyses uit te voeren, werden eerst normaliteitsassumpties getest. Alle variabelen zijn getest door middel van de Shapiro-Wilk-test. Deze bleek significant voor CRS ($W(98) = 0.94, p = <0.001$), RMA ($W(98) = 0.92, p = <0.001$) en schadevergoeding ($W(98) = 0.93, p = <0.001$). Deze schalen zijn niet normaal verdeeld, tabel 1 laat zien dat deze schalen rechtsscheef verdeeld zijn. Erkenning en JWB waren niet significant en worden als normaal verdeeld beschouwd. Op basis van de centrale limietstelling zijn parametrische testen toch mogelijk. Verder viel een laag gemiddelde voor RMA en hoge spreiding bij schadevergoeding op. Van de deelnemers gaf 19% de maximale schadevergoeding van €35000.

Tabel 1

Beschrijvende Statistieken per Schaal

Variabele	N	Gemiddelde	SD	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis
Erkenning	201	4.62	0.53	3.18	6.00	-0.78	0.63
Schadevergoeding	205	18435.02	10922.02	0.00	35000.00	0.27	-1.21
CRS	197	2.54	1.19	1.00	5.00	0.52	-1.14
JWB	194	4.62	0.80	2.38	7.00	-0.11	0.11
RMA	200	1.43	0.39	1.00	2.88	1.24	1.44

Om te testen of deelnemers met een christelijke overtuiging significant anders scoren wat betreft JWB, RMA, erkenning en schadevergoeding, is een T-test gebruikt. In het onderzoek was 30.7% atheïst ($N = 63$), terwijl 49.3% een christelijke overtuiging ($N = 101$) had en 20% ($N = 33$) een andere overtuiging. Door middel van een T-test is gekeken of mensen met een christelijke overtuiging significant verschillen van atheïsten wat betreft JWB, RMA, erkenning en de schadevergoeding die ze geven. Het verschil in gemiddelde op JWB voor mensen met een christelijke overtuiging en atheïsten was significant ($t(159) = 2.83, p = 0.003$; Cohen's $d = 0.46$), hierbij was het gemiddelde van atheïsten hoger. Het verschil in gemiddelde RMA was significant ($t(162) = -4.35, p < 0.001$; Cohen's $d = -0.70$), hierbij was het gemiddelde van mensen met een christelijke overtuiging hoger. Het verschil in gemiddelde erkenning was ook significant ($t(160) = 3.26, p < 0.001$; Cohen's $d = 0.53$), hierbij was het gemiddelde van atheïsten hoger. Er is geen significant verschil gevonden bij de gemiddelde

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

schadevergoeding. Er is dus een verschil gevonden tussen deelnemers met een christelijke overtuiging en atheïsten op JWB, RMA en erkenning, de effectgrote hiervan is gemiddeld. Dit betekent dat de hypothesen dat mensen met een christelijke overtuiging gemiddeld hoger scoren om RMA en gemiddeld minder erkenning geven bevestigd. De hypothese dat mensen met een christelijke overtuiging hoger scoren op JWB wordt verworpen.

Tabel 2

Gemiddelden en Standaarddeviaties van Mensen met een Christelijke Overtuiging en Atheïsten op JWB, RMA, Erkenning en Schadevergoeding

	Christelijke overtuiging		Atheïsten	
	N=101		N=63	
	Gemiddelde	SD	Gemiddelde	SD
JWB	4.49	0.83	4.86	0.75
RMA	1.56	0.41	1.29	0.32
Erkenning	4.89	0.56	5.16	0.45
Schadevergoeding	17470	10805	20149	10144

Om te bepalen of er een verband is tussen CRS en JWB, RMA, erkenning en schadevergoeding, is vervolgens een test aan de hand van de Pearson-correlatiecoëfficiënt uitgevoerd. In tabel 3 staan de correlaties tussen de variabelen wanneer er gekeken wordt naar alle deelnemers. Op de diagonale lijn staan de Cronbachs alfa's, schadevergoeding uitgezonderd omdat dit een één-item test is. De correlatie tussen CRS en JWB is -0.26. Dit resultaat is statistisch significant ($p < 0.001$; $N = 194$). Er is een relatief zwak negatief verband gevonden tussen CRS en JWB. Dit betekent dat mensen die hoger scoren op CRS lager scoren op JWB en dat er niet voldaan werd aan de verwachting dat religiositeit een positieve relatie heeft met JWB. De correlatie tussen CRS en RMA is 0.25. Dit resultaat is dus ook statistisch significant ($p < 0.001$; $N = 197$). Er is een relatief zwak positief verband gevonden tussen CRS en RMA, wat inhoudt dat deelnemers met een hogere CRS ook een hogere RMA hebben. Er is daarentegen geen significant verband gevonden tussen CRS en erkenning ($r = 0.09$; $p = 0.19$) of tussen CRS en schadevergoeding ($r = -0.76$; $p = 0.29$). Dit betekent dat alleen de

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

hypothese dat religiositeit een positief verband heeft met RMA bevestigd wordt onder de gehele deelnemersgroep.

Tabel 3

Samenhang (Pearson-correlatiecoëfficiënten) tussen Religiositeit, Erkenning voor Slachtoffers van Seksueel Geweld, JWB en RMA en interne consistentie (α) van de Gebruikte Meetinstrumenten

Variabele	1	2	3	4	5
1 Erkenning	0.70				
2 Schadevergoeding	0.25**	-			
3 CRS	-0.09	-0.08	0.96		
4 JWB	0.00	-0.10	-0.26**	0.72	
5 RMA	-0.32**	-0.11	0.25**	-0.07	0.83

Noot. ¹ N = 197. ² N = 201. ³ N = 205. ⁴ N = 194. ⁵ N = 200. * p < 0.05. ** p < 0.01.

Door middel van een test met de Pearson-correlatiecoëfficiënt is onderzocht of verband tussen de mate van religiositeit onder mensen met een christelijk overtuiging en JWB, RMA, erkenning en schadevergoeding. Volgens tabel 4 is de correlatie tussen CRS en JWB onder de groep deelnemers met een christelijke overtuiging statistisch significant met een waarde van -0.24 ($p < 0.01$; $N = 99$). Ondanks verwachtingen is er een relatief zwak negatief verband gevonden tussen CRS en JWB onder deelnemers met een christelijke overtuiging. Er is onder de groep christelijke deelnemers geen significant verband gevonden tussen CRS en RMA ($r = 0.03$; $p = 0.74$), erkenning ($r = 0.19$; $p = 0.054$) en schadevergoeding ($r = -0.04$; $p = 0.67$). Dit betekent dat onder de groep met christelijke deelnemers de hypothese dat deelnemers die hoger scoren wat betreft CRS ook hoger scoren JWB verworpen kan worden. De correlatie tussen CRS en RMA, erkenning en schadevergoeding is niet statistisch significant. Er is geen bewijs gevonden voor een positieve relatie tussen CRS en RMA, erkenning en schadevergoeding gevonden onder deelnemers met een christelijke overtuiging.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Tabel 4

Samenhang (Pearsons correlatiecoëfficiënten) tussen Religiositeit, Erkenning voor Slachtoffers van Seksueel Geweld, Just World Beliefs en Rape Myths Acceptance, en Interne Consistentie (α) van de Gebruikte Meetinstrumenten onder Deelnemers met een Christelijke Overtuiging

Variabele	1	2	3	4	5
1 Erkenning	0.70				
2 Schadevergoeding	0.20	-			
3 CRS	0.19	-0.04	0.96		
4 JWB	0.01	-0.11	-0.24*	0.72	
5 RMA	-0.40**	-0.12	0.03	0.107	0.83

Noot. ¹ N = 101. ² N = 100. ³ N = 101. ⁴ N = 99. ⁵ N = 101. * p < 0.05. ** p < 0.01.

Om te onderzoeken wat de beste voorspeller is van erkenning zijn er vier verschillende multipale regressieanalyses uitgevoerd. Hierbij werd erkenning en schadevergoeding als afhankelijke variabelen en JWB, RMA en CRS als onafhankelijke variabelen getoetst. De test is uitgevoerd bij zowel alle deelnemers als onder de deelnemers die aangegeven hebben zich het meest verbonden te voelen met de christelijke overtuiging. Onder de volledige deelnemersgroep zijn de assumpties van lineariteit, normaliteit, homoscedasticiteit niet geschonden. De assumptie voor multicollineariteit is ook niet geschonden (CRS, tolerantie = 0.89, VIF = 1.13; tolerantie = 0.95, VIF = 1.01; tolerantie = 0.93, VIF = 1.07). Bij het uitvoeren van een multipale regressie met als afhankelijke variabele erkenning en als onafhankelijke variabelen religiositeit, JWB en RMA zijn deze variabelen significante voorspellers van erkenning, $F(3, 187) = 8.10, p < 0.001, R^2 = 0.12$. Tabel 5 laat zien dat alleen RMA een significante voorspeller van erkenning is. Bij de afhankelijke variabele schadevergoeding met als onafhankelijke variabelen religiositeit, JWB en RMA, zijn de variabelen geen significante voorspellers. Onder de groep met alle deelnemers is alleen RMA als significante voorspeller gevonden van erkenning.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Tabel 5

Resultaten van Multiple Regressie Analyse voor de voorspelling van Erkenning en Schadevergoeding doormiddel van Religiositeit, JWB en RMA Onder de Gehele onderzoeksgroep

Model	Ongestandaardiseerde	Coefficients	Gestandaardiseerde	t	Sig.
	B	Std. error	coëfficiënten		
			Beta		
Erkenning					
(Constant)	5.74	0.28		20.85	<0.001
Religiositeit	-0.01	0.03	-0.02	-0.21	0.84
RMA	-0.47	0.10	-0.34	-4.76	<0.001
JWB	-0.01	0.05	-0.02	-0.31	0.76
Schadevergoeding					
(Constant)	32425.53	5908.35		5.488	<0.001
Religiositeit	-6789.12	684.93	-0.09	-1.15	0.25
RMA	-3007.20	2077.76	-0.11	-1.45	0.15
JWB	-1688.92	984.29	-0.13	-1.72	0.09

Daarnaast is een multiële regressieanalyse met erkenning als afhankelijke variabele en religiositeit, JWB, RMA als onafhankelijke variabelen onder de deelnemers van het onderzoek met een christelijke overtuiging uitgevoerd. Er werd op deze manier getest wat onder de groep met christelijke deelnemers de beste voorspeller is van erkenning. Onder de deelnemersgroep die zich het meest met de christelijke overtuiging verbonden voelen, zijn de assumpties van lineariteit, normaliteit, homoscedasticiteit niet geschonden. De assumptie voor multicollineariteit is ook niet geschonden (CRS, tolerantie = 0.94, VIF = 1.06; tolerantie = 0.92, VIF = 1.08; tolerantie = 0.98, VIF = 1.02). JWB, RMA en CRS zijn significante voorspellers van erkenning, $F(3, 94) = 8.91, p < 0.001, R^2 = 0.22$. Zoals in tabel 6 te zien is, zijn RMA en CRS een significante voorspeller van erkenning. De voorspelde afname in erkenning is -0.42 wanneer RMA met een waarde van één toeneemt. De voorspellende toename in erkenning is 0.24 wanneer religiositeit met een waarde van één toeneemt. Ook is er een multiële regressie voor Schadevergoeding met religiositeit, JWB, RMA als

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

afhankelijke variabele uitgevoerd. Hierbij zijn de variabelen geen significante voorspeller van schadevergoeding. In de groep van deelnemers met een christelijke overtuiging is zowel RMA als religiositeit significante voorspeller gevonden van erkenning.

Tabel 6

Resultaten van Multiple Regressie Analyse voor de Voorspelling van Erkenning en Schadevergoeding doormiddel van Religiositeit, JWB en RMA onder Deelnemers met een Christelijke Overtuiging

Model	ongestandaardiseerde	Coefficients	Gestandaardiseerde	t	Sig.
	B	Std. error	coëfficiënten		
			Beta		
Erkenning					
(Constant)	5.03	0.39		12.81	<0.001
Religiositeit	0.012	0.05	0.24	2.54	0.01
RMA	-0.59	0.13	-0.42	-4.62	<0.001
JWB	0.08	0.06	0.12	1.23	0.22
Schadevergoeding					
(Constant)	30396.03	8381.11		3.63	<0.001
Religiositeit	-680.91	1036.82	-0.07	-0.66	0.51
RMA	-2544.70	2657.50	-0.10	-0.96	0.34
JWB	-1504.11	1357.84	-0.12	-1.11	0.27

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Discussie

In dit onderzoek werd onderzocht of er een verband is tussen een christelijke overtuiging en erkenning voor slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Eerder onderzoek behandelde al de relatie tussen ‘victim blaming’ enerzijds en JWB en RMA anderzijds en de relatie tussen een christelijke overtuiging enerzijds en JWB en RMA anderzijds. Het verband tussen een christelijke overtuiging en erkenning voor het slachtoffer is echter nog onderbelicht.

Als eerste is met een t-test onderzoek gedaan naar een mogelijk verschil tussen mensen met een christelijke overtuiging en atheïsten wat betreft de mate waarin zij geloven in een ‘just world’, verkrachtingsmythes accepteren en bereid zijn tot erkenning en schadevergoeding. Verwacht werd dat deelnemers met een christelijke overtuiging gemiddeld hoger scoorden op JWB en RMA en minder erkenning en schadevergoeding zouden geven aan het slachtoffer dan atheïsten. De data tonen in overeenstemming met eerder onderzoek (Landstöröm et al., 2015; Lambert & Rachel, 2000) aan dat deelnemers met een christelijke overtuiging gemiddeld hoger scoren op JWB en RMA en daarnaast gemiddeld minder erkenning gaven dan atheïsten. Er is echter geen significant verschil gevonden voor schadevergoeding.

Daarna is met een Pearson-correlatiecoëfficiënt onderzocht of er een verband is tussen CRS, RMA, JWB, erkenning en mogelijke schadevergoeding. Ondanks de verwachtingen bleek dat onder zowel de volledige deelnemersgroep als onder alleen de deelnemers met een christelijke overtuiging, een zwak negatief verband is gevonden tussen CRS en JWB. De verwachting die wel bevestigd werd, was het zwakke positieve verband tussen CRS en RMA onder alle deelnemers. Onder de groep met deelnemers met een christelijke overtuiging is dit verband niet teruggevonden. Er is daarnaast geen significant verband tussen erkenning en religiositeit.

Ten slotte is de beste voorspeller van zowel erkenning als de door deelnemers gegeven schadevergoeding onderzocht. Onder de gehele deelnemersgroep was alleen RMA een significante voorspeller van erkenning. Wanneer RMA toeneemt, neemt erkenning af. Onder deelnemers met een christelijke overtuiging zijn RMA en CRS significante voorspellers van erkenning. Hierbij is sprake van afname van erkenning als RMA toeneemt en toename van erkenning als religiositeit toeneemt. Bij beide groepen waren RMA, JWB en CRS geen significante voorspeller van schadevergoeding. Het

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

wel of niet christelijk zijn heeft mogelijk meer invloed op de mate van erkenning voor slachtoffers van verkrachting, dan dat de mate van centraliteit van religiositeit invloed heeft op erkenning.

Ondanks verwachtingen op basis van voorgaand onderzoek (Rubin & Peplau, 1973) is er geen positief verband gevonden tussen JWB en religiositeit en blijkt JWB niet een significante voorspeller van erkenning. Een mogelijke reden hiervoor is dat de gebruikte JWB-schaal van Lodewijkx et al. (2015) zich in de vraagstelling richt op het persoonlijke domein. Volgens Furnham en Proctor (1992) is het mogelijk dat JWB multidimensionaal is. Het is dus mogelijk dat mensen sterk geloven in een 'just world' wanneer het gaat om het persoonlijke domein, maar niet op het interpersoonlijke domein of vice versa. Vervolgonderzoek zou kunnen onderzoeken of er een verband is tussen JWB op interpersoonlijk niveau en erkenning voor slachtoffers.

Daarnaast blijkt de mate waarin CRS een voorspeller is van erkenning lager dan verwacht op basis van voorgaand onderzoek (Barnett et al., 2018; Prina & Schatz-Stevens, 2020). Mogelijk komt dit doordat vragen op deze schaal zich niet richten op de mate waarin deelnemers religieuze boeken als de Bijbel als waar beschouwen. Volgens onderzoek van Franiuk en Shain (2011) dragen thema's over vrouwelijke puurheid, taken van vrouwen en de ideale vrouw in religieuze teksten bij aan een cultuur die mannen excuseert van geweld tegen vrouwen. Om een volledig beeld van de invloed van een christelijke overtuiging op erkenning te krijgen, is aanvullend onderzoek waarin rekening gehouden wordt met deze variabele nodig.

Wat bovendien opvalt, is dat de acceptatie van RMA gemiddeld erg laag is. Mogelijk komt dit doordat 'verkrachting' expliciet genoemd wordt in de stellingen. Het onderzoek van Edwards et al. (2011) onderzocht dit onder mannelijke studenten. Dit toonde bijvoorbeeld aan dat 16% het eens was met de stelling: "Hoewel de meeste vrouwen het niet zouden toegeven, vinden ze het over het algemeen een echte 'turn-on' om fysiek tot seks gedwongen te worden." Daarentegen was slechts 4% het eens met de stelling: "Veel vrouwen willen in het geheim verkracht worden." Vervolgonderzoek kan op basis hiervan gebruikmaken van een RMA-vragenlijst en scenariobeschrijvingen waarbij termen als 'verkrachting' vervangen worden door meer beschrijvende seksuele ervaringen zoals in de 'Sexual Experience Survey' (Koss et al. 2007). Een andere mogelijkheid voor een lage RMA is het hoge aantal deelnemers dat studeert aan een universiteit of hogeschool (Xenos & Smith, 2001).

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Een beperking in dit onderzoek is dat er vanwege een fout in het systeem veranderingen in de vragen en vignetten waren. Hierdoor waren er grammaticale fouten en was de betekenis van woorden soms veranderd. Dit heeft mogelijk invloed gehad op de interpretaties van de vragen en vignetten. Bovendien zijn deelnemers mogelijk gestopt bij het zien van deze veranderingen. Wanneer zij voor de tweede keer de enquête hebben ingevuld, hebben zij eventueel ook een tweede vignet gezien. Er is tevens gebruikgemaakt van een gelegenheidssteekproef, maar mogelijk is deze niet volledig representatief voor de populatie.

Ondanks methodologische beperkingen heeft dit onderzoek theoretische en praktische implicaties. Wat de theoretische implicaties betreft, sluiten de resultaten aan op reeds bestaande data over de verschillen tussen mensen met een christelijke overtuiging en atheïsten wat betreft 'belief in a just world', 'rape myth acceptance' en erkenning voor slachtoffers. Daarnaast heeft dit onderzoek bijgedragen aan kennis over voorspellende variabelen aangaande 'victim blaming'. Deelnemers met een christelijke overtuiging scoren gemiddeld hoger op RMA en lager op erkenning. Hieruit komt een praktische implicatie voort, namelijk de noodzaak om voorlichting te geven aan mensen met een christelijke overtuiging. Onderzoek (Hinck & Thomas, 1999) toont aan dat voorlichting op jonge leeftijd de acceptatie van verkrachtingsmythes vermindert. Hyman et al. (2000) stellen daarom ook dat kerk- en gemeenteleiders in een ideale positie zijn om steun te verlenen en sociale normen met betrekking tot geweld te veranderen. Op deze manier kunnen 'victim blaming' en secundaire victimisatie voorkomen worden.

Conclusie

Alles samengenomen ondersteunen de gevonden resultaten de verwachting dat deelnemers met een christelijke overtuiging gemiddeld minder erkenning geven aan slachtoffers en hoger scoren op 'rape myth acceptance' en lager scoren op 'just world beliefs' dan atheïsten. Onder de deelnemers met een christelijke overtuiging zijn zowel RMA als religiositeit significante voorspellers van erkenning, waarbij RMA een negatieve en religiositeit een positieve voorspellende waarde heeft. Kortom, mogelijk heeft het wel of niet hebben van een christelijke overtuiging meer invloed op de mate van erkenning voor slachtoffers van verkrachting, dan dat de mate van centraliteit van religiositeit invloed heeft op erkenning.

Referenties

- Abrams, D., Viki, G. T., Masser, B., & Bohner, G. (2003). Perceptions of stranger and acquaintance rape: The role of benevolent and hostile sexism in victim blame and rape proclivity. *Journal of Personality and Social Psychology*, *84*(1), 111–125. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.84.1.111>
- Barnett, M. D., Sligar, K. B., & Wang, C. D. C. (2016). Religious Affiliation, Religiosity, Gender, and Rape Myth Acceptance: Feminist Theory and Rape Culture. *Journal of Interpersonal Violence*, *33*(8), 1219–1235. <https://doi.org/10.1177/0886260516665110>
- Baumbach, S. (2015). Facing the Femme Fatale: The Poetics of Seduction and the Fascination with Storytelling. *Literature and Fascination*, 114–146. https://doi.org/10.1057/9781137538017_4
- Bohner, G., Reinhard, M., Rutz, S., Sturm, S., Kerschbaum, B., & Effler, D. (1998). Rape myths as neutralizing cognitions: evidence for a causal impact of anti-victim attitudes on men's self-reported likelihood of raping. *European Journal of Social Psychology*, *28*(2), 257–268. [https://doi.org/10.1002/\(sici\)1099-0992\(199803/04\)28:2](https://doi.org/10.1002/(sici)1099-0992(199803/04)28:2)
- Bosma, A., Mulder, E., & Pemberton, A. (2018). The ideal victim through other(s') eyes. *Revisiting the "Ideal Victim"*, *1*, 27–42. <https://doi.org/10.2307/j.ctv301ds5.10>
- Burt, M. R. (1980). Cultural myths and supports for rape. *Journal of Personality and Social Psychology*, *38*(2), 217–230. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.38.2.217>
- Christie, N. (1986). The Ideal Victim. *From Crime Policy to Victim Policy*, 17–30. https://doi.org/10.1007/978-1-349-08305-3_2
- Crowne, D. P., & Marlowe, D. (1960). A new scale of social desirability independent of psychopathology. *Journal of Consulting Psychology*, *24*(4), 349–354. <https://doi.org/10.1037/h0047358>
- Davies, M. E., Rogers, P., & Bates, J. (2008). Blame towards male rape victims as a function of victim sexuality and degree of resistance. *Journal of Homosexuality*, *55*, 533–544.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

- Davies, M., & Rogers, P. (2006). Perceptions of male victims in depicted sexual assaults: A review of the literature. *Aggression and Violent Behavior, 11*(4), 367–377.
<https://doi.org/10.1016/j.avb.2006.01.002>
- Davies, M., Rogers, P., & Whitelegg, L. (2009). Effects of victim gender, victim sexual orientation, victim response and respondent gender on judgements of blame in a hypothetical adolescent rape. *Legal and Criminological Psychology, 14*(2), 331–338.
<https://doi.org/10.1348/978185408x386030>
- Diaz, S. (2021). *Medusa and the Tragedy of the Femme Fatale*. Her Culture.
<https://www.herculture.org/blog/2021/2/26/medusa-and-the-tragedy-of-the-femme-fatale>
- Edwards, K. M., Turchik, J. A., Dardis, C. M., Reynolds, N., & Gidycz, C. A. (2011). Rape Myths: History, Individual and Institutional-Level Presence, and Implications for Change. *Sex Roles, 65*(11–12), 761–773. <https://doi.org/10.1007/s11199-011-9943-2>
- Elbers, N. A., & Becx, I. M. (2020). *Secundaire victimisatie als probleem: herstelrecht als oplossing? : een onderzoek naar de reikwijdte van secundaire victimisatie en herstelrecht in het straf-, civiel- en bestuursrecht in Nederland*. Boom Lemma.
- Festinger, L. (1957). A Theory of Cognitive Dissonance. *Stanford University Press*.
<https://doi.org/10.1515/9781503620766>
- Fetchenhauer, D., Jacobs, G., & Belschak, F. (2005). Belief in a Just World, Causal Attributions, and Adjustment to Sexual Violence. *Social Justice Research, 18*(1), 25–42.
<https://doi.org/10.1007/s11211-005-3369-1>
- Franiuk, R., & Shain, E. A. (2011). Beyond Christianity: The Status of Women and Rape Myths. *Sex Roles, 65*(11–12), 783–791. <https://doi.org/10.1007/s11199-011-9974-8>
- Hafer, C. L. (2000). Do innocent victims threaten the belief in a just world? Evidence from a modified Stroop task. *Journal of Personality and Social Psychology, 79*(2), 165–173.
<https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.2.165>
- Haggard, M. C., Kaelen, R., Saroglou, V., Klein, O., & Rowatt, W. C. (2019). Religion's role in the illusion of gender equality: Supraliminal and subliminal religious priming increases

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

benevolent sexism. *Psychology of Religion and Spirituality*, 11(4), 392–398.

<https://doi.org/10.1037/rel0000196>

Hayes, R. M., Lorenz, K., & Bell, K. A. (2013). Victim blaming others: rape myth acceptance and the just world belief. *Feminist Criminology*, 8(3), 202–220.

Herziene Statenvertaling. (2017). Royal Jongbloed.

Hinck, S. S., & Thomas, R. W. (1999). Rape myth acceptance in college students: How far have we come? *Sex Roles*, 40, 815–832. <https://doi.org/10.1023/a:1018816920168>

Howard, J. A. (1984). The “Normal” Victim: The Effects of Gender Stereotypes on Reactions to Victims. *Social Psychology Quarterly*, 47(3), 270. <https://doi.org/10.2307/3033824>

Huber, S., & Huber, O. W. (2012). The Centrality of Religiosity Scale (CRS). *Religions*, 3(3), 710–724. <https://doi.org/10.3390/rel3030710>

Hyman, I., Guruge, S., Stewart, D. E., & Ahmad, F. (2000). Primary prevention of violence against women. *Women’s Health Issues*, 10(6), 288–293. [https://doi.org/10.1016/s1049-3867\(00\)00066-9](https://doi.org/10.1016/s1049-3867(00)00066-9)

Klement, K. R., & Sagarin, B. J. (2016). Nobody Wants to Date a Whore: Rape-Supportive Messages in Women-Directed Christian Dating Books. *Sexuality & Culture*, 21(1), 205–223. <https://doi.org/10.1007/s12119-016-9390-x>

Koss, M. P., Abbey, A., Campbell, R., Cook, S., Norris, J., Testa, M., Ullman, S., West, C., & White, J. (2007). Revising the SES: A Collaborative Process to Improve Assessment of Sexual Aggression and Victimization. *Psychology of Women Quarterly*, 31(4), 357–370. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.2007.00385.x>

Landström, S., Strömwall, L. A., & Alfredsson, H. (2015). Blame attributions in sexual crimes: Effects of belief in a just world and victim behavior. *Nordic Psychology*, 68(1), 2–11. <https://doi.org/10.1080/19012276.2015.1026921>

Lerner, M. J. (1973). “Belief in a Just World” Versus the “Authoritarianism” Syndrome. . .but Nobody Liked the Indians. *Ethnicity*. <https://eric.ed.gov/?id=EJ188084>

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

- Lerner, M. J., & Miller, D. T. (1978). Just world research and the attribution process: Looking back and ahead. *Psychological Bulletin*, 85(5), 1030–1051. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.85.5.1030>
- Lipkus, I. (1991). The construction and preliminary validation of a global belief in a just world scale and the exploratory analysis of the multidimensional belief in a just world scale. *Personality and Individual Differences*, 12(11), 1171–1178. [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(91\)90081-1](https://doi.org/10.1016/0191-8869(91)90081-1)
- Lodewijkx, H. F. M., de Kwaadsteniet, E., van Zomeren, M., & Petterson, R. (2005). Zinloos geweld en reacties op onrechtvaardigheid: de bescherming van een rechtvaardige wereld? *Nederlands tijdschrift voor de psychologie en haar grensgebieden*, 60(4), 80–98. <https://doi.org/10.1007/bf03062346>
- Lodewijkx, H., Wildschut, T., Nijstad, B., Savenije, W., & Smit, M. (2001). In a violent world a just world make sense: The case of “senseless violence” in the Netherlands. *Social Justice Research*, 14, 79–94.
- Maercker, A., & Müller, J. (2004). Social acknowledgment as a victim or survivor: A scale to measure a recovery factor of PTSD. *Journal of Traumatic Stress*, 17(4), 345–351. <https://doi.org/10.1023/b:jots.0000038484.15488.3d>
- Mirels, H. L., & Garrett, J. B. (1971). The Protestant Ethic as a personality variable. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 36(1), 40–44. <https://doi.org/10.1037/h0030477>
- Moon, S., & Reger, J. (2014). “YOU ARE NOT YOUR OWN:” RAPE, SEXUAL ASSAULT, AND CONSENT IN EVANGELICAL CHRISTIAN DATING BOOKS. *Journal of Integrated Social Sciences*, 4, 55–74.
- Nyúl, B., & Kende, A. (2021). Rape myth acceptance as a relevant psychological construct in a gender-unequal context: The Hungarian adaptation of the updated Illinois rape myths acceptance scale. *Current Psychology*. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-01631-9>
- Payne, D. L., Lonsway, K. A., & Fitzgerald, L. F. (1999). Rape Myth Acceptance: Exploration of Its Structure and Its Measurement Using the Illinois Rape Myth Acceptance Scale. *Journal of Research in Personality*, 33(1), 27–68.

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

- Prina, F., & Schatz-Stevens, J. N. (2019). Sexism and Rape Myth Acceptance: The Impact of Culture, Education, and Religiosity. *Psychological Reports, 123*(3), 929–951.
<https://doi.org/10.1177/0033294119826896>
- Richardson, D., & Campbell, J. L. (1979). The effect of alcohol on attributions of blame for rape. *Personality and Social Psychology Bulletin, 8*, 468–476.
- Rogers, P., & Davies, M. (2005). Perceptions of credibility and attributions of blame towards victim in a childhood sexual abuse case: Gender and age factors. *Journal of Interpersonal Violence, 22*(5), 566–584.
- Rubin, Z., & Peplau, A. (1973). Belief in a Just World and Reactions to Another's Lot: A Study of Participants in the National Draft Lottery. *Journal of Social Issues, 29*(4), 73–93.
<https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.1973.tb00104.x>
- Rubin, Z., & Peplau, L. A. (1975). Who Believes in a Just World? *Journal of Social Issues, 31*(3), 65–89. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.1975.tb00997.x>
- Ryan, W. (1969). *Blaming the Victim*. vintage.
- Seksisme en mensenrechten*. (2016). Amnesty International.
<https://www.amnesty.nl/encyclopedie/seksisme-en-mensenrechten>
- Simms, C. M., Noel, N. E., & Maisto, S. A. (2003). Rape blame as a function of alcohol presence and resistant type. *Addictive Behaviors, 32*(12), 2766–2776.
- Sutton, R. M., & Douglas, K. M. (2005). Justice for all, or just for me? More evidence of the importance of the self-other distinction in just-world beliefs. *Personality and Individual Differences, 39*(3), 637–645. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2005.02.010>
- Vandeviver, C., Decrock, C., & Depraetere, J. (2020). Een factorieel survey experiment naar de aanvaarding van verkrachtingsmythes binnen de politie in België. *Panopticon, 41*(4), 373–391. <https://biblio.ugent.be/publication/8662073/file/8664752.pdf>
- Vonderhaar, R. L., & Carmody, D. C. (2014). There Are No “Innocent Victims”. *Journal of Interpersonal Violence, 30*(10), 1615–1632. <https://doi.org/10.1177/0886260514549196>

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Wild, T. C., Graham, K., & Rehm, J. (1998). Blame and punishment for intoxicated aggression: when is the perpetrator culpable? *Addiction*, *93*(5), 677–687. <https://doi.org/10.1046/j.1360-0443.1998.9356774.x>

Xenos, S., & Smith, D. (2001). Perceptions of Rape and Sexual Assault Among Australian Adolescents and Young Adults. *Journal of Interpersonal Violence*, *16*(11), 1103–1119. <https://doi.org/10.1177/088626001016011001>

Bijlage 1

Vignet - ideaal slachtoffer

Op 17 april 2022 moest verdachte Gerard S. voorkomen voor de rechter. Hij wordt verdacht van de verkrachting van een Arnhemse vrouw (19 jaar).

Op 8 november 2021 was het slachtoffer aan het eind van de middag onderweg van haar vrijwilligerswerk bij de voedselbank in Arnhem naar huis. Het slachtoffer verklaarde dat ze halverwege haar route was, ter hoogte van de Heemskerkerstraat, toen ze plotseling werd aangevallen. Vervolgens werd ze een steegje in gesleurd door een onbekende man en verkracht onder bedreiging van een mes. Er zijn spullen gevonden in het steegje die overeenkomen met het verhaal van het slachtoffer.

Tijdens de hoorzitting gaf het slachtoffer een emotionele verklaring, waarvan hier een samenvatting is weergegeven: “Ik sta hier vandaag met een onwerkelijk gevoel, omdat ik nooit had verwacht dat mij zo iets zou overkomen. Daarom vind ik het ook belangrijk om hier te staan, zodat niet alleen u, rechter, maar iedereen in deze zaal hoort wat de gevolgen zijn van wat deze man mij heeft aangedaan. Dat de verkrachting een grote impact op mij heeft gehad, is nog zacht uitgedrukt. Mijn hele leven staat op zijn kop. Ik durf niet meer alleen over straat, ik slaap slecht en ik kan me niet meer concentreren. Hierdoor heb ik noodgedwongen moeten stoppen met mijn vrijwilligerswerk bij de voedselbank, terwijl ik daar vroeger zoveel plezier uit haalde.” Het slachtoffer wendde zich tot de verdachte met tranen in haar ogen, “Waarom heb je mij dit aangedaan?”. “Vaak mis ik de oude ik, die een stuk zelfverzekerder, socialer en minder angstig was. Ik zal nooit meer de oude worden, maar ik hoop dat ik het in de toekomst een plekje kan geven. Ik hoop dat u, de rechter, de juiste uitspraak zal doen.”

1. Kledingstuk van slachtoffer
2. Pakje sigaretten van verdachte
3. Zakmes van verdachte
4. Bril van slachtoffer
5. Sigaret van verdachte
6. Telefoon van slachtoffer

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Vignet – Rode kleding

Op 17 april 2022 moest verdachte Gerard S. voorkomen voor de rechter. Hij wordt verdacht van de verkrachting van een Arnhemse vrouw (19 jaar).

Op 8 november 2021 was het slachtoffer aan het eind van de middag onderweg van haar vrijwilligerswerk bij de voedselbank in Arnhem naar huis. Het slachtoffer verklaarde dat ze halverwege haar route was, ter hoogte van de Heemskerkerstraat, toen ze plotseling werd aangevallen. Vervolgens werd ze een steegje in gesleurd door een onbekende man en verkracht onder bedreiging van een mes. Er zijn spullen gevonden in het steegje die overeenkomen met het verhaal van het slachtoffer.

Tijdens de hoorzitting gaf het slachtoffer een emotionele verklaring, waarvan hier een samenvatting is weergegeven: “Ik sta hier vandaag met een onwerkelijk gevoel, omdat ik nooit had verwacht dat mij zoiets zou overkomen.

Daarom vind ik het ook belangrijk om hier te staan, zodat niet alleen u, rechter, maar iedereen in deze zaal hoort wat de gevolgen zijn van wat deze man mij heeft aangedaan. Dat de verkrachting een grote impact op mij heeft gehad, is nog zacht uitgedrukt. Mijn hele leven staat op zijn kop. Ik durf niet meer alleen over straat, ik slaap slecht en ik kan me niet meer concentreren. Hierdoor heb ik noodgedwongen moeten stoppen met mijn vrijwilligerswerk bij de voedselbank, terwijl ik daar vroeger zoveel plezier uit haalde.” Het slachtoffer wendde zich tot de verdachte met tranen in haar ogen, “Waarom heb je mij dit aangedaan?”. “Vaak mis ik de oude ik, die een stuk zelfverzekerder, socialer en minder angstig was. Ik zal nooit meer de oude worden, maar ik hoop dat ik het in de toekomst een plekje kan geven. Ik hoop dat u, de rechter, de juiste uitspraak zal doen.”

7. Kledingstuk van slachtoffer
8. Pakje sigaretten van verdachte
9. Zakmes van verdachte
10. Bril van slachtoffer
11. Sigaret van verdachte
12. Telefoon van slachtoffer

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Vignet - dronken slachtoffer

Op 17 april 2022 moest verdachte Gerard S. voorkomen voor de rechter. Hij wordt verdacht van de verkrachting van een Arnhemse vrouw (19 jaar).

Op 8 november 2021 was het slachtoffer aan het eind van de middag onderweg van een borrel van haar vrijwilligerswerk bij de voedselbank in Arnhem naar huis. Het slachtoffer verklaarde dat ze halverwege haar route was, ter hoogte van de Heemskerckerstraat, toen ze plotseling werd aangevallen. Vervolgens werd ze een steegje in gesleurd door een onbekende man en verkracht onder bedreiging van een mes. Er zijn spullen gevonden in het steegje die overeenkomen met het verhaal van het slachtoffer.

Tijdens de hoorzitting gaf het slachtoffer een emotionele verklaring, waarvan hier een samenvatting is weergegeven: “Ik sta hier vandaag met een onwerkelijk gevoel, omdat ik nooit had verwacht dat mij zo iets zou overkomen. Ik had dan misschien wel gedronken, maar ik zie het nog heel goed voor me.

Daarom vind ik het ook belangrijk om hier te staan, zodat niet alleen u, rechter, maar iedereen in deze zaal hoort wat de gevolgen zijn van wat deze man mij heeft aangedaan. Dat de verkrachting een grote impact op mij heeft gehad, is nog zacht uitgedrukt. Mijn hele leven staat op zijn kop. Ik durf niet meer alleen over straat, ik slaap slecht en ik kan me niet meer concentreren. Hierdoor heb ik noodgedwongen moeten stoppen met mijn vrijwilligerswerk bij de voedselbank, terwijl ik daar vroeger zoveel plezier uit haalde.” Het slachtoffer wendde zich tot de verdachte met tranen in haar ogen, “Waarom heb je mij dit aangedaan?”. “Vaak mis ik de oude ik, die een stuk zelfverzekerder, socialer en minder angstig was. Ik zal nooit meer de oude worden, maar ik hoop dat ik het in de toekomst een plekje kan geven. Ik hoop dat u, de rechter, de juiste uitspraak zal doen.”

13. Kledingstuk van slachtoffer
14. Pakje sigaretten van verdachte
15. Zakmes van verdachte
16. Bril van slachtoffer
17. Sigaret van verdachte
18. Telefoon van slachtoffer

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Vignet – date rape slachtoffer

Op 17 april 2022 moest verdachte Gerard S. voorkomen voor de rechter. Hij wordt verdacht van de verkrachting van een Arnhemse vrouw (19 jaar).

Op 8 november 2021 was het slachtoffer aan het eind van de middag onderweg van een borrel van haar vrijwilligerswerk bij de voedselbank in Arnhem naar huis. Het slachtoffer verklaarde dat ze halverwege haar route was, ter hoogte van de Heemskerckerstraat, toen ze plotseling werd aangevallen. Vervolgens werd ze een steegje in gesleurd door een onbekende man en verkracht onder bedreiging van een mes. Er Op 17 april 2022 moest verdachte Gerard S. voorkomen voor de rechter. Hij wordt verdacht van de verkrachting van een Arnhemse vrouw (19 jaar).

Tijdens de hoorzitting gaf het slachtoffer een emotionele verklaring, waarvan hier een samenvatting is weergegeven: “Ik sta hier vandaag met een onwerkelijk gevoel, omdat ik nooit had verwacht dat mij zo iets zou overkomen. Daarom vind ik het ook belangrijk om hier te staan, zodat niet alleen u, rechter, maar iedereen in deze zaal hoort wat de gevolgen zijn van wat deze man mij heeft aangedaan. Dat de verkrachting een grote impact op mij heeft gehad, is nog zacht uitgedrukt. Mijn hele leven staat op zijn kop. Ik durf niet meer alleen over straat, ik slaap slecht en ik kan me niet meer concentreren. Hierdoor heb ik noodgedwongen moeten stoppen met mijn vrijwilligerswerk bij de voedselbank, terwijl ik daar vroeger zoveel plezier uit haalde.” Het slachtoffer wendde zich tot de verdachte met tranen in haar ogen, “Waarom heb je mij dit aangedaan?”. “Vaak mis ik de oude ik, die een stuk zelfverzekerder, socialer en minder angstig was. Ik zal nooit meer de oude worden, maar ik hoop dat ik het in de toekomst een plekje kan geven. Ik hoop dat u, de rechter, de juiste uitspraak zal doen.”

19. Kledingstuk van slachtoffer
20. Pakje sigaretten van verdachte
21. Zakmes van verdachte
22. Bril van slachtoffer
23. Sigaret van verdachte
24. Telefoon van slachtoffer

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Vignet – online date rape slachtoffer

Op 17 april 2022 moest verdachte Gerard S. voorkomen voor de rechter. Hij wordt verdacht van de verkrachting van een Arnhemse vrouw (19 jaar).

Op 8 november 2021 werd het slachtoffer aan het eind van de middag opgehaald van haar vrijwilligerswerk bij de voedselbank in Arnhem door de verdachte, waarmee ze via een online datingsite in contact is gekomen. Het slachtoffer verklaarde dat ze halverwege hun route waren, ter hoogte van de Heemskerckerstraat, toen de verdachte haar plotseling aanviel. Ze werd een steegje in gesleurd en verkracht onder bedreiging van een mes. Er zijn spullen gevonden in het steegje die overeenkomen met het verhaal van het slachtoffer

Tijdens de hoorzitting gaf het slachtoffer een emotionele verklaring, waarvan hier een samenvatting is weergegeven: “Ik sta hier vandaag met een onwerkelijk gevoel, omdat ik nooit had verwacht dat mij zoiets zou overkomen. Daarom

vind ik het ook belangrijk om hier te staan, zodat niet alleen u, rechter, maar iedereen in deze zaal hoort wat de gevolgen zijn van wat deze man mij heeft aangedaan. Dat de verkrachting een grote impact op mij heeft gehad, is nog zacht uitgedrukt. Mijn hele leven staat op zijn kop. Ik durf niet meer alleen over straat, ik slaap slecht en ik kan me niet meer concentreren. Hierdoor heb ik noodgedwongen moeten stoppen met mijn vrijwilligerswerk bij de voedselbank, terwijl ik daar vroeger zoveel plezier uit haalde. Het slachtoffer wendde zich tot de verdachte met tranen in haar ogen, “Waarom heb je mij dit aangedaan?”. “Vaak mis ik de oude ik, die een stuk zelfverzekerder, socialer en minder angstig was. Ik zal nooit meer de oude worden, maar ik hoop dat ik het in de toekomst een plekje kan geven. Ik hoop dat u, de rechter, de juiste uitspraak zal doen.”

- 25. Kledingstuk van slachtoffer
- 26. Pakje sigaretten van verdachte
- 27. Zakmes van verdachte
- 28. Bril van slachtoffer
- 29. Sigaret van verdachte
- 30. Telefoon van slachtoffer

CHRISTELIJKE OVERTUIGING EN SLACHTOFFERERKENNING

Vignet – mannelijk slachtoffer

Op 17 april 2022 moest verdachte Gerard S. voorkomen voor de rechter. Hij wordt verdacht van de verkrachting van een Arnhemse man (19 jaar).

Op 8 november 2021 was het slachtoffer aan het eind van de middag onderweg van zijn vrijwilligerswerk bij de voedselbank in Arnhem naar huis. Het slachtoffer verklaarde dat hij halverwege zijn route was, ter hoogte van de Heemskerckerstraat, toen hij plotseling werd aangevallen. Vervolgens werd hij een steegje in gesleurd door een onbekende man en verkracht onder bedreiging van een mes. Er zijn spullen gevonden in het steegje die overeenkomen met het verhaal van het slachtoffer.

Tijdens de hoorzitting gaf het slachtoffer een emotionele verklaring, waarvan hier een samenvatting is weergegeven: “Ik sta hier vandaag met een onwerkelijk gevoel, omdat ik nooit had verwacht dat mij zoiets zou overkomen. Daarom vind ik het ook belangrijk om hier te staan, zodat niet alleen u, rechter, maar iedereen in deze zaal hoort

wat de gevolgen zijn van wat deze man mij heeft aangedaan. Dat de verkrachting een grote impact op mij heeft gehad, is nog zacht uitgedrukt. Mijn hele leven staat op zijn kop. Ik durf niet meer alleen over straat, ik slaap slecht en ik kan me niet meer concentreren. Hierdoor heb ik noodgedwongen moeten stoppen met mijn vrijwilligerswerk bij de voedselbank, terwijl ik daar vroeger zoveel plezier uit haalde.” Het slachtoffer wendde zich tot de verdachte met tranen in zijn ogen, “Waarom heb je mij dit aangedaan?”. “Vaak mis ik de oude ik, die een stuk zelfverzekerder, socialer en minder angstig was. Ik zal nooit meer de oude worden, maar ik hoop dat ik het in de toekomst een plekje kan geven. Ik hoop dat u, de rechter, de juiste uitspraak zal doen.”

31. Kledingstuk van slachtoffer
32. Pakje sigaretten van verdachte
33. Zakmes van verdachte
34. Bril van slachtoffer
35. Sigaret van verdachte
36. Telefoon van slachtoffer

Vignet – mannelijk slachtoffer

Op 17 april 2022 moest verdachte Gerard S. voorkomen voor de rechter. Hij wordt verdacht van de verkrachting van een Arnhemse vrouw (19 jaar).

Op 8 november 2021 was het slachtoffer aan het eind van de middag onderweg van haar werk als raamprostitutie in Arnhem naar huis. Het slachtoffer verklaarde dat ze halverwege haar route was, ter hoogte van de Heemskerckerstraat, toen ze plotseling werd aangevallen. Vervolgens werd ze een steegje in gesleurd door een onbekende man en verkracht onder bedreiging van een mes. Er zijn spullen gevonden in het steegje die overeenkomen met het verhaal van het slachtoffer.

Tijdens de hoorzitting gaf het slachtoffer een emotionele verklaring, waarvan hier een samenvatting is weergegeven: “Ik sta hier vandaag met een onwerkelijk gevoel, omdat ik nooit had verwacht dat mij zo iets zou overkomen. Daarom vind ik het ook belangrijk om hier te staan, zodat niet alleen u, rechter, maar iedereen in deze zaal hoort wat de gevolgen zijn van wat deze man mij heeft aangedaan. Dat de verkrachting een grote impact op mij heeft gehad, is nog zacht uitgedrukt. Mijn hele leven staat op zijn kop. Ik durf niet meer alleen over straat, ik slaap slecht en ik kan me niet meer concentreren. Hierdoor heb ik noodgedwongen moeten stoppen met mijn werk in de raamprostitutie, terwijl ik daar vroeger zoveel plezier uit haalde.” Het slachtoffer wendde zich tot de verdachte met tranen in haar ogen, “Waarom heb je mij dit aangedaan?”. “Vaak mis ik de oude ik, die een stuk zelfverzekerder, socialer en minder angstig was. Ik zal nooit meer de oude worden, maar ik hoop dat ik het in de toekomst een plekje kan geven. Ik hoop dat u, de rechter, de juiste uitspraak zal doen.”

- 37. Kledingstuk van slachtoffer
- 38. Pakje sigaretten van verdachte
- 39. Zakmes van verdachte
- 40. Bril van slachtoffer
- 41. Sigaret van verdachte
- 42. Telefoon van slachtoffer